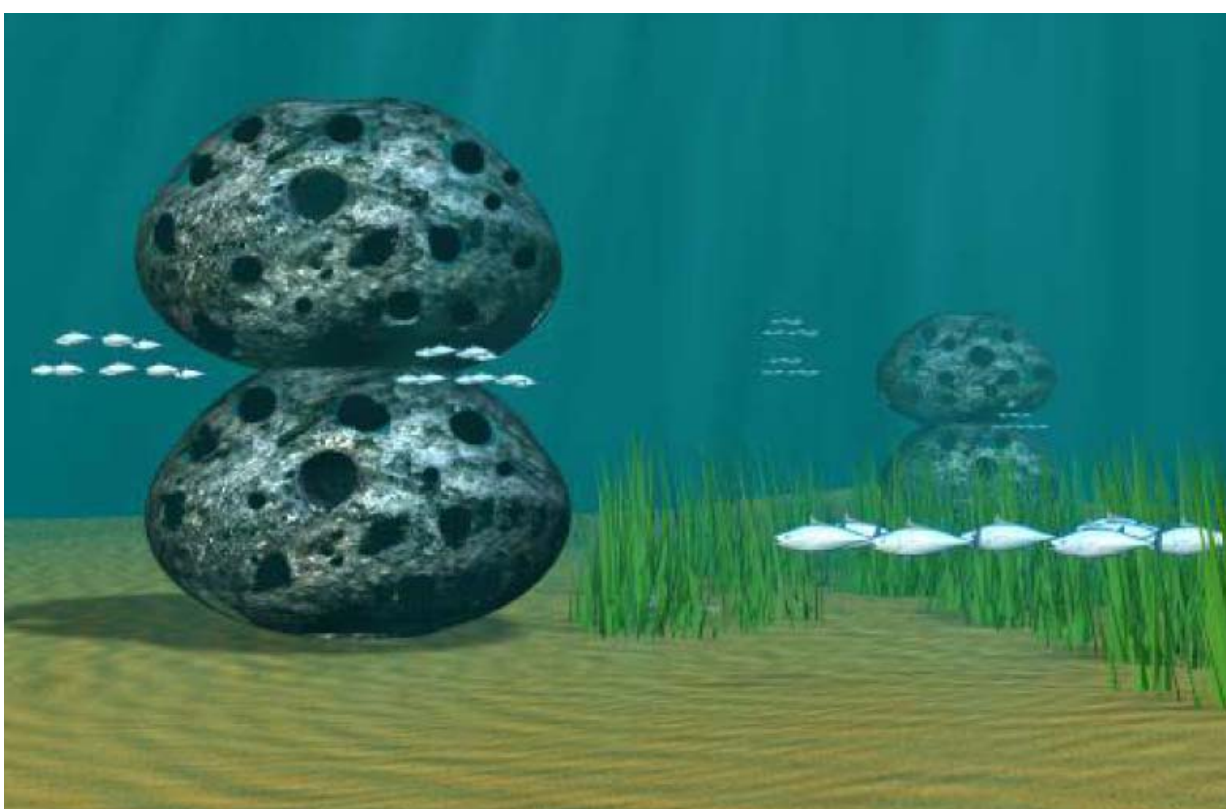

DOSSIER DE PREMSA

EL PARC D'ESCULLS ARTIFICIALS DEL GARRAF

Un projecte, pioner a l'Estat espanyol pel disseny i les seves característiques, que ha estat promogut per Acció natura, executat pel Consorci de Colls i Miralpeix-Costa Garraf i que ha rebut el suport de Fundació la Caixa i Ciment Català.

9 de juny de 2010

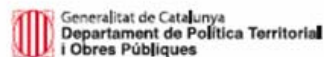
Promou:

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

1. PER QUÈ UN PARC D'ESCULLS?

Existeix la falsa creença que el mar és una font de recursos inesgotable i que és totalment resistent a les agressions de l'activitat humana. Però l'experiència ha provat que aquestes impressions són del tot errònies i que els recursos marins, si bé autorenovables, són finits. L'elevada intensitat d'exploració dels recursos marins, juntament amb la millora de les tecnologies d'accés a l'extracció, ha fet que la pressió sobre aquests augmentés enormement en els últims anys, portant al col·lapse fins al 75% dels caladors mundials. El nostre mar no és una excepció. La greu sobreexplotació a la que està sotmès ha posat en perill, no només el futur de les pesqueres de la zona, sinó l'existència d'aquests recursos i espècies en el futur.

Els esculls artificials representen una eina de gestió en resposta a l'esgotament dels recursos pesquers, desenvolupats per a la millora de pesqueres, la conservació de la natura, la protecció i la gestió d'hàbitats, l'aplicació de la reglamentació pesquera, el foment de les activitats recreatives i la participació en la investigació científica.

La necessitat de millorar l'ecosistema marí, de recuperar els estocs pesquers, i per tant, les pesqueres de la zona, juntament amb l'interès mostrat per diverses entitats com ara les confraries de pescadors per solucionar el problema de gestió dels diferents usos del litoral, va portar a Acciònatura a engegar un projecte per dissenyar, construir i fondejar un Parc d'Esculls Artificials que donés un impuls a la recuperació de la biodiversitat dels fons marins del Garraf i servís, a més, com a mesura complementària de gestió en el futur Pla de Gestió de l'espai Xarxa Natura 2000 "Costes del Garraf". Va ser el Consorci dels Colls i Miralpeix - Costa del Garraf l'entitat que ha acollit aquesta iniciativa com a prioritària en el seu Pla Estratègic fent que, gràcies a la seva empena i al suport d'altres organitzacions com ara la Fundació La Caixa i Ciment Català, avui es pugui realitzar el primer pas.

2. DESCRIPCIÓ DE LA ZONA

Tot i que el projecte original és més ambiciós, l'acció d'instal·lació del dia 9 de juny de 2010 representa una prova pilot amb 24 mòduls en una única localització. Concretament, el Parc d'esculls del Garraf es situarà a la zona compresa entre la Punta de les Anquines i Punta de les Coves, enfront de l'anomenada platja de Terramar del terme municipal de Sitges (Garraf, Barcelona). La batimètrica sobre la que es defineix el parc d'esculls correspon a la cota aproximada de -19 metres. Aquesta àrea està inclosa en l'espai "Costes del Garraf" (espai de la Xarxa Natura 2000: ES5110020).

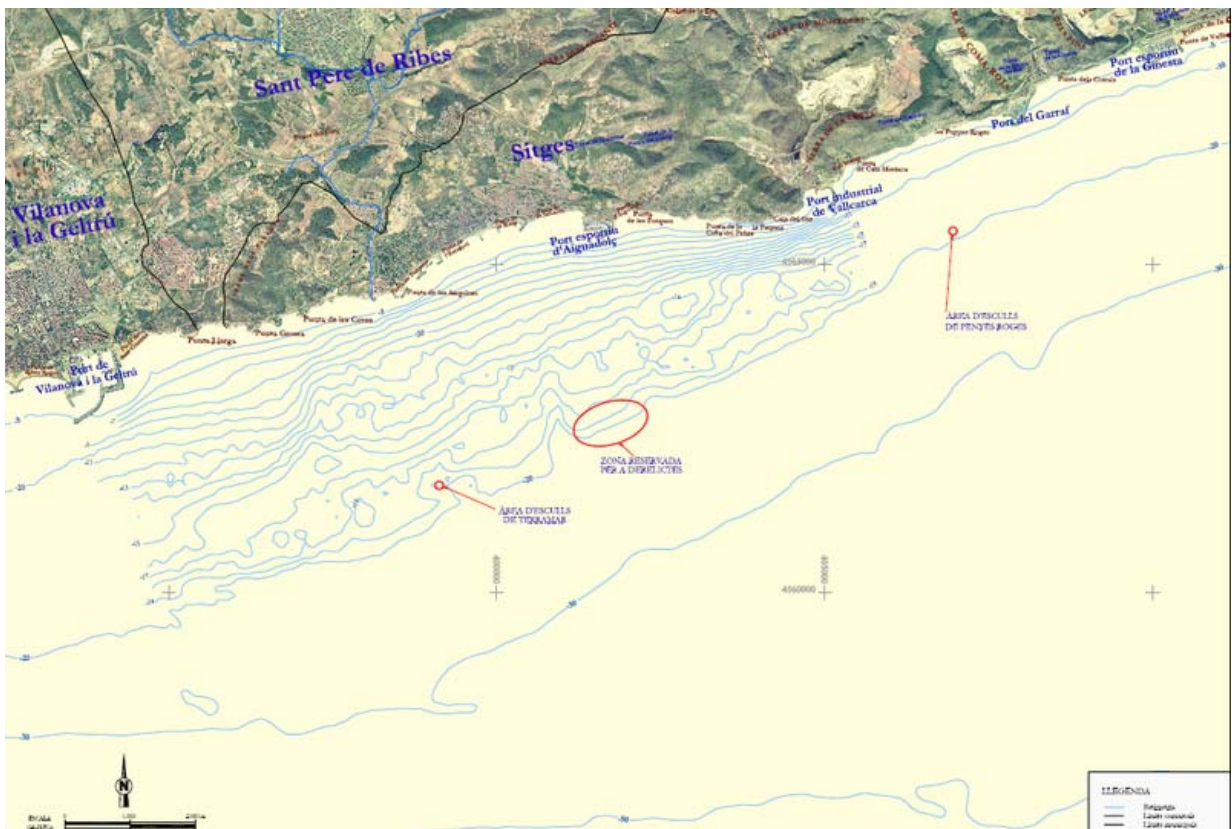

Figura 1: Mapa de localització del Parc d'Esculls del Garraf

3. OBJECTIUS

Objectiu general

Recuperació de la biodiversitat marina del Garraf mitjançant la instal·lació d'esculls artificials, atès s'imiten fons rocosos naturals existents a la zona.

Objectius específics

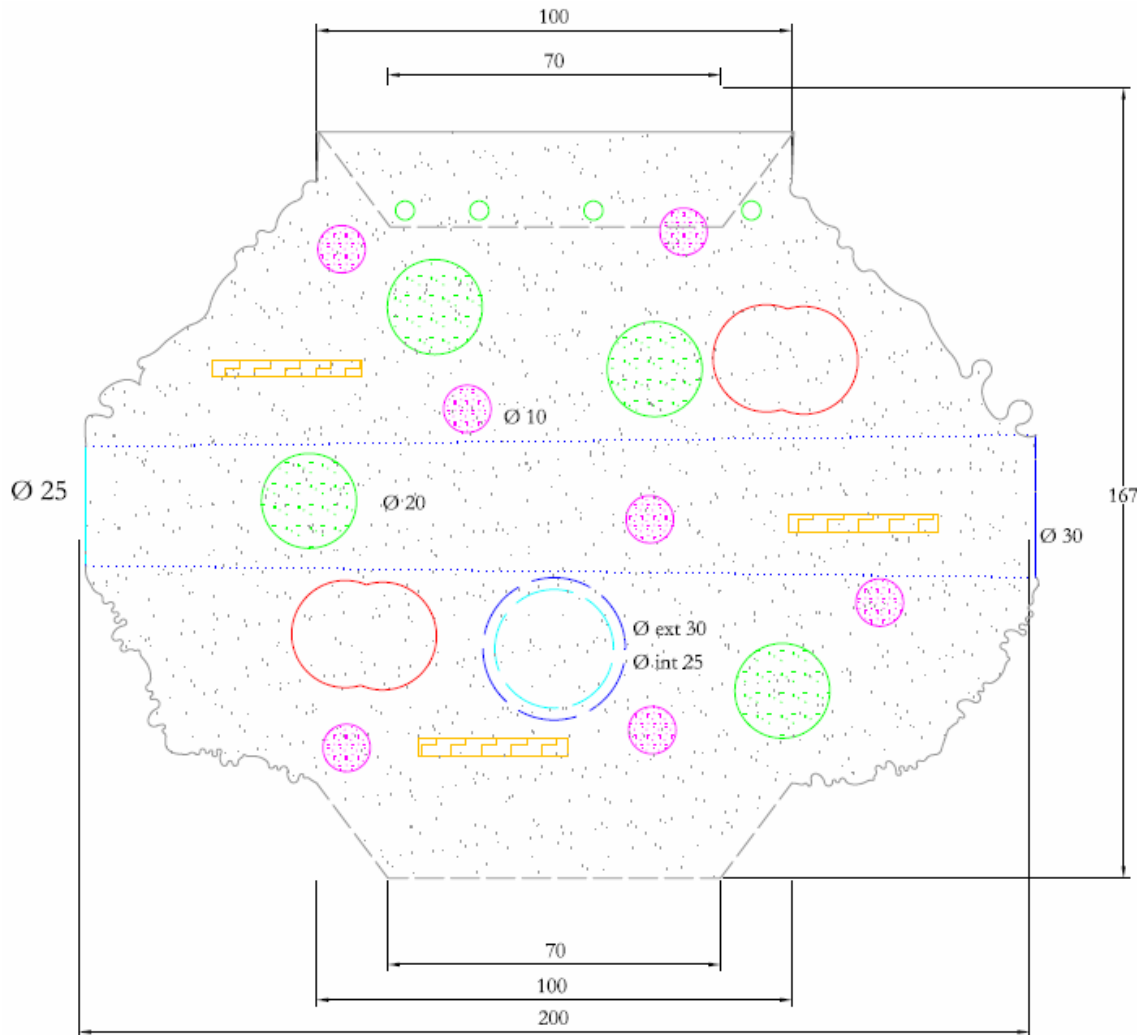
- Promoure la posta, el refugi, l'alimentació, el reclutament i la reproducció d'espècies marines i d'interès pesquer.
- Experimentar la instal·lació de Parcs d'Esculls Artificials com a mètode de recuperació d'espais marins degradats
- Fer un seguiment científic de l'efecte dels esculls artificials en la biodiversitat marina.

4. DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

La utilització d'esculls artificials ha augmentat considerablement en les darreres dècades. Representen una eina de gestió en resposta a l'esgotament dels recursos pesquers, desenvolupats per a la millora de pesqueres, la conservació de la natura, la protecció i la gestió dels usos compatibles dins dels hàbitats marins.

En el cas de les Costes del Garraf, aquesta experiència es duu a terme com a mesura complementària al futur Pla de Gestió de l'espai Xarxa Natura 2000 "Costes del Garraf", de manera que ajudi a donar un impuls a la recuperació de la biodiversitat dels fons marins del Garraf. Es situarà en la zona compresa entre la Punta de les Anquines i Punta de les Coves, enfront de l'anomenada platja de Terramar del terme municipal de Sitges, a una profunditat de -19 metres.

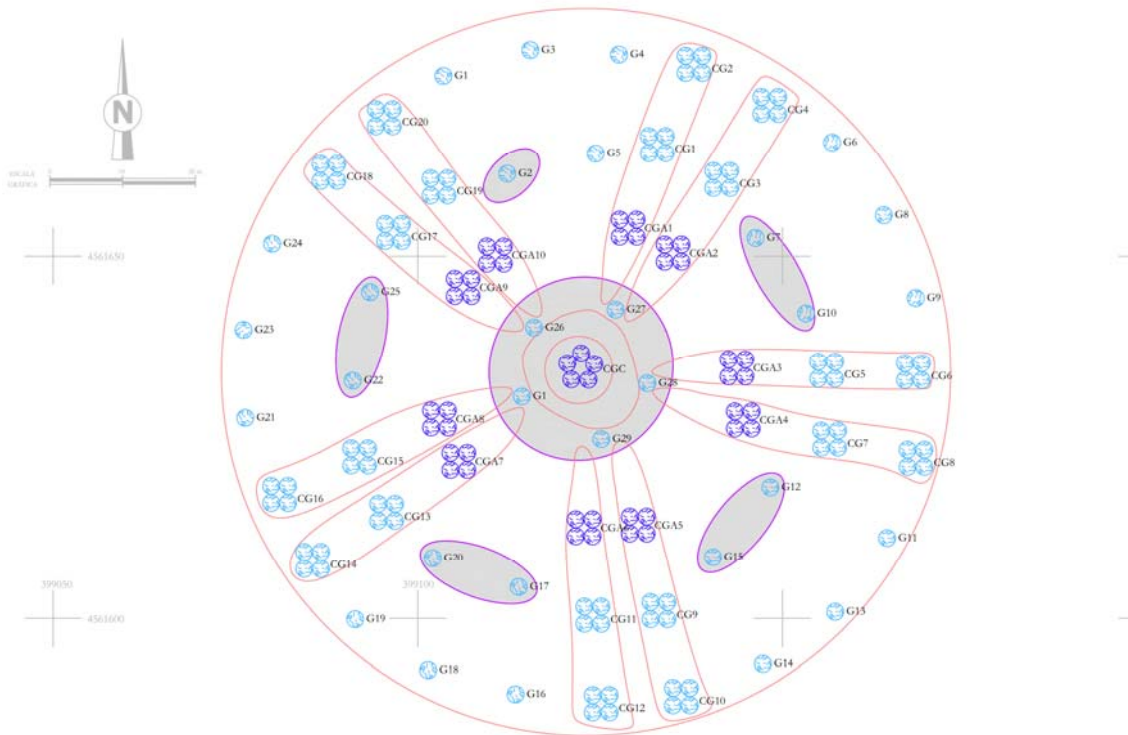
El projecte té un disseny i unes característiques que el fan pioner a l'Estat Espanyol. Els mòduls tenen 2,3 m de diàmetre, 1,75 m d'alçària i un pes de 8,8 tn. Cada un dels diferents tipus d'orificis està dissenyat per albergar i donar refugi a diferents espècies o facilitar la cria a d'altres. D'aquesta manera, en els orificis cecs i de mida mitjana es preveu que s'instal·lin postes de sèpia, blènnids, escòrpores, llagostes, etc., mentre que a les cel·les obertes representarà refugi per a sargs, mabres, postes de calamar, i fins i tot, s'instal·lin gorgònies.

Figura 2: Esquema d'un dels esculls

La distribució espacial dels mòduls s'efectuarà en diferents grups de peces, apilats en algunes zones formant diferents nivells i amb una disposició radial, recordant l'estructura anatòmica interna d'un eriçó de mar. A més de representar una distribució original i amb bona estètica en planta, és una solució òptima per tal d'assegurar el bon funcionament de l'escull. Això permet assegurar l'èxit de primer concentració, després de reproducció i finalment de regeneració d'espècies al Garraf.

Figura 3: Distribució dels mòduls, segons el projecte original. En violeta s'assenyala la localització dels 24 mòduls fondejats el dia 9 de juny de 2010, corresponents a la prova pilot.

a.- El procés de fondeig dels esculls

Els mòduls han estat transportats des del lloc de fabricació fins al moll industrial del port de Vallcarca.

El primer pas és procedir a la seva immersió a costa del moll per tal de transportar-se en suspensió amb globus hidrostàtics des de el port de Vallcarca fins a la zona d'instal·lació.

La manipulació a terra necessària dels 24 mòduls tipus geoda, de 8,8 tn de pes, per a deixar-ho enllestit per a la operació de transport marítim i fondeig dels mòduls al mar es realitza el dia 8 de juny de 2010.

Ahora, una embarcació auxiliar instal·la unes boies a la posició de replanteig en coordenades UTM utilitzant un sistema de posicionament global GPS.

Un cop col·locats al fons marí, es procedirà a la instal·lació en diferents nivells amb el suport subaquàtic de submarinistes professionals.

b.- El seguiment de la producció dels esculls artificials

A partir del moment de la instal·lació es duran a terme les següents accions:

- Censos visuals del procés de colonització dels esculls.
- Seguiment de les captures pesqueres.
- Campanyes de pesca experimental.

c.- La sensibilització de les persones envers la problemàtica de la sobrepesca

Més enllà d'èsser una acció local, aquest projecte pretén també ser un detonant més per donar a conèixer a la població local quina és la problemàtica global d'esgotament de recursos marins. Per això, durant aquests quatre darrers anys, s'han llençat campanyes de sensibilització locals com ara "No em tiris la canya", o "El verdadero terror" (<http://www.ampgarraf.org/ca>), i actualment s'insereix aquesta acció dins la iniciativa europea Ocean 2012 (www.ocean2012.eu) per tal de calar més àmpliament en la població local i en l'opinió pública.

5. RESULTATS ESPERATS

A partir d'aquest moment ESPEREM:

- Colonització dels esculls artificials per part d'organismes invertebrats i vertebrats.
- Augment de la biomassa i de la densitat de peixos en el parc d'esculls artificials.
- Dispersió de la biomassa produïda en els esculls artificials cap a les zones del voltant del parc d'esculls artificials.
- Manteniment o augment de les captures de la flota artesanal de les confraries involucrades.
- Facilitar un punt atractiu per al desenvolupament del submarinisme en la comarca

6. ENTITATS PROMOTORES I COL·LABORADORES

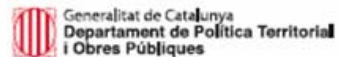
Promou:

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

a. Consorci de Coll i Miralpeix - Costa del Garraf

El Consorci es va crear l'any 2006, amb la finalitat de gestionar d'una manera sostenible els àmbits costaner, marí i terrestre de la comarca del Garraf, tot seguint la recomanació europea de Gestió Integrada de les Zones Costaneres.

El Consorci està format pels Ajuntaments de Sitges, Sant Pere de Ribes, Vilanova i la Geltrú i Cubelles; el Consell Comarcal del Garraf, i tres Departaments de la Generalitat de Catalunya: Medi Ambient i Habitatge; Agricultura, Alimentació i Acció Rural i Política Territorial i Obres Públiques; i gaudeix de convenis de col·laboració amb la Diputació de Barcelona i altres organismes i entitats de la zona.

El Consorci Colls i Miralpeix - Costa del Garraf es un instrument per a impulsar i potenciar:

- a) la **gestió integrada de la zona costanera**.
- b) La realització de l'**anella verda comarcal**, amb els espais litorals dels Colls, Platja Llarga i desembocadura del Foix, amb els parcs Naturals del Garraf, d'Olerdola i del Foix.
- c) La **reflexió territorial**, amb l'estudi del model de creixement, l'equilibri territorial, la capacitat i la sostenibilitat, la vulnerabilitat i la protecció de l'entorn i el paisatge.
- d) La mitigació i l'adaptació al **canvi climàtic**, amb l'impuls a les energies renovables, l'estalvi energètic, la mobilitat sostenible, i la reducció de les emissions de CO2.
- e) La protecció de la **Zona marina i litoral** amb incidència en la biodiversitat marina, les praderies de posidònia, els recursos pesquers, etc.
- f) La recuperació de la **memòria històrica**, amb l'estudi i conservació de les tradicions marineres, els costums, els arts i materials de pesca i nàutics en general, i la potenciació d'espais i projectes com el museu del Mar.

El treball continuat del Consorci ha permetre obtenir un escenari positiu per al desenvolupament d'activitats relacionades amb :

- El comerç i la restauració de productes de **qualitat**, artesanals, de **proximitat**.
- El **Ecoturisme**, vinculat al coneixement del mon marí, **subaquàtic**, i a les activitats esportives com el rem, la vela, la immersió, etc .
- **Ecoturisme**, vinculat al senderisme, recorreguts en **bicicleta** pels centres d'interès natural, cultural i paisatgístic.
- Les activitats d'**educació ambiental**, de coneixement del medi.
- Les activitats d'**investigació** vinculades al mon marí, la pesca, l'activitat universitària etc.
- Les experiències de **Governança**, amb la implicació i coordinació dels diferents agents institucionals, socials i econòmics, vinculats al territori.

Actualment el Consorci te en marxa diferents projectes com la protecció i restauració dels espais de valor natural (Colls, riera de Ribes, etc), el servei de vigilància i informació ambiental, la creació de la xarxa de camins pedalables del litoral del Garraf, el desenvolupament del Pla de gestió de la zona marina de la Xarxa Natura 2000 Costes del Garraf, de Zona de Condicionament Marí, el Parc d'Esculls artificials, activitats de sensibilització ambiental, de suport a la navegació tradicional, a la investigació submarina, al control de les praderies de posidònia, etc. etc.

b. Acció natura

A Acció natura: treballem també per la biodiversitat dels espais marins

Acció natura és una ONG catalana dedicada exclusivament a la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat mitjançant la protecció i recuperació dels espais naturals i de la sensibilització i implicació de la societat. Estem convençuts de que, amb esforç comú i convenciment, és possible trobar solucions per recuperar la biodiversitat del nostre planeta.

Hem dut a terme diversos projectes relacionats amb els espais marins, amb l'objectiu final de regular els usos del mar en funció de la capacitat de càrrega de l'ecosistema:

- Som promotors del Segell de Consum responsable de Peix i Marisc per a Restaurants
- Som coordinadors del Grup de Treball de Custòdia Marina de la Xarxa de Custòdia del Territori
- Som membres de Ocean 2012 (www.ocean2012.eu) i treballem per aconseguir un acord unànim contra la sobre pesca
- Som els coordinadors del futur Pla de Gestió de les Costes del Garraf.

Més informació a www.accionatura.org
Mª José Pedragosa - 93 237 38 02